

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Innklagede gjennomførte en åpen anbudskonkurranse for inngåelse av en rammeavtale om levering av arbeidsklær til Interkommunal innkjøpsordning Nedre Romerike. Klager anførte at valgte leverandørs tilbud ikke oppfylte kravene i kravspesifikasjonen, og således skulle vært avvist fra konkurransen. Klagers anførsel førte ikke frem.

Klagenemndas avgjørelse 4. oktober 2010 i sak 2009/237

Klager: Bekken & Strøm AS

Innklaget: Sørums kommun

Klagenemndas medlemmer: Morten Goller, Tone Kleven og Andreas Wahl

Saken gjelder: Avvisning av valgte leverandørs tilbud

Bakgrunn:

- (1) Sørums kommun (heretter kalt innklagede) kunngjorde 20. mai 2009 en åpen anbudskonkurranse om levering av arbeidsklær til kommunene Sørums, Nittedal, Fet, Rælingen, Aurskog-Høland og Enebakk, som sammen utgjør Interkommunal innkjøpsordning Nedre Romerike (heretter kalt IINR). Av kunngjøringen punkt IV.3.4) og IV.3.7) fremgår det at tilbudsfristen var 10. juli 2009 og at vedståelsesfristen var fem måneder.
- (2) Av kunngjøringen punkt II.1.4) og konkurransegrunnlaget punkt 1.2 **"Anskaffelsens formål og varighet"** fremgår det at det skulle inngås en rammeavtale med en leverandør for to år, med opsjon på forlengelse i ett pluss ett år.
- (3) Av konkurransegrunnlaget punkt 6.2 **"Tildelingskriterier"** fremgår det at kontrakt skulle tildeles det økonomisk mest fordelaktige tilbudet, basert på kriteriene **"Pris"**, **"Funksjonalitet/kvalitet"** og **"Leveringstid"**. Det er videre oppgitt at kriteriet **"Pris"** ville bli evaluert på bakgrunn av prisskjemaet i vedlegg E, og at kriteriene **"Funksjonalitet/kvalitet"** og **"Leveringstid"** ville bli **"evaluert etter spørsmålsskjema/kravspesifikasjon som må besvares, vedlegg D"**.
- (4) Fra konkurransegrunnlaget punkt 1.3 **"Anskaffelsens omfang"** siteres:

*"Leveransen omfatter levering av arbeidsklær i henhold til vedlagte spesifikasjoner.

Det vises for øvrig til rammeavtalevilkårene, vedlegg A."*
- (5) Fra konkurransegrunnlaget punkt 1.4 **"Kvantum"** hitsettes blant annet:

"Vi gjør oppmerksom på at kommunene i IINR ikke forplikter seg til noe bestemt volum. Det understrekes videre at oppgitte tall kun er estimater fra statistikk og opplysninger hentet fra regnskapene. Endringer i budsjett og rutiner vil kunne påvirke totalvolumene. Vi håper imidlertid at opplysningene kan være til hjelp for å prissette tilbudet på en mest mulig korrekt måte.

Kjøpsvolumet samlet for kommunene i IINR var i 2008 NOK ca. 710.000 eks.mva"

- (6) Fra konkurransegrunnlaget punkt 4 **"KRAV TIL TILBUDET"** hitsettes følgende:

"4.3 Deltilbud

Det er ikke anledning til å inngi tilbud på deler av tilbudet. IINR ønsker i utgangspunktet en leverandør, men tar forbehold om at det kan bli aktuelt å dele opp leveransen dersom spesielle hensyn tilsier dette

4.4 Alternative tilbud

Det er ikke anledning til å levere alternative tilbud på denne forespørselen."

- (7) Av konkurransegrunnlaget punkt 6.3 **"Priser"** fremgår følgende:

"Prisene skal oppgis i nettopriser per prisenhet eksklusiv merverdiavgift. Alle kostnader som er nødvendig for en komplett leveranse skal være medtatt, dvs. alle andre avgifter, ekspedisjons- og faktureringsgebyr, transport, emballasje, eventuelt brutt forpakning, nødvendig oppfølging og lignende.

Priser skal oppgis i den rekkefølge og den enhet det er forespurt på. Alle priser skal oppgis i norske kroner eksklusiv merverdiavgift.

Tilbudet til Interkommunal Innkjøpsordning Nedre Romerike skal derfor baseres på følgende:

- Nettopriser per prisenhet i henhold til vedlagt kravspesifikasjon*
- Påslag. Alle varer som står i varekatalogen skal prises etter samme lest som vedlagte Excel ark når det bestilles fra denne.*
- Det skal ikke være en minstesum ved bestilling*
- En spesifikk rabatt på resten av sortimentet (utenom varekatalogen)"*

- (8) Konkurransegrunnlaget vedlegg C består av et svarskjema som skulle fylles ut av tilbyderne. Her var det blant annet stilt spørsmål om hvorvidt en rekke dokumenter var vedlagt tilbudet, om det var mulighet for elektronisk handel og fakturering og spørsmål til utformingen av tilbudet. Fra skjemaet hitsettes blant annet:

"Tilbudets omfang:

Det er ikke anledning til å inngi tilbud på deler av de forespurte tjenestoområdene, men tilbudet må omfatte samtlige kommuner i forespørselen.

[...]

IINR ønsker i utgangspunktet en leverandør, men tar forbehold om at det kan bli aktuelt å dele opp leveransen dersom spesielle hensyn tilsier dette. Leverandørene må oppgi om prisene gjelder selv om leveransen blir fordelt på flere leverandører.

[...]

Tildelingskriterier:

Hvis tilbyder oppfyller kvalifikasjonskravene, vil de oppgitte tildelingskriteriene i kravspesifikasjonen danne grunnlag for tildeling av kontrakt. IINR benytter en matrise hvor det enkelte kriteriet blir vektet.[...]"

- (9) Konkurranses grunnlaget vedlegg D **"KRAVSPESIFIKASJON"** bestod av følgende skjema, som måtte fylles ut av tilbyderne:

"Vedrørende: Leveringsavtale for Arbeidstøy Alle feltene må besvares på dette arket (kan utdypes i tilbudet).

Omsetning i 2008	Kroner	
Hvor mange ansatte har firmaet	stk. ansatte	
Leverandøren må vedlegge varekatalog i.h.t. tilbudsinnbydelsen		
Tildelingskriteriet levering teller 25 %		
Vi ønsker at garantien skal vare hele perioden. Kan dere garantere dette	Ja:	Nei:
Hvis nei, hvor lang tid kan dere garantere		
Kommunene ønsker rask leveringstid på varene fra bestillingpunktet		
Garantert leveringstid fra bestillingpunktet til alle leveringssteder	dager	
Vi vil ha varene levert på avtalt leveringsdag før kl. 12.	Ja:	Nei:
Hvis nei, når kan varene leveres		
Leveringstidspunktet og hvor ofte vi ønsker varer vil kommunen selv bestemme, men hvert enkelt leveringssted bestreber etter hvert ønske leverandøren måtte ha. Vil dette la seg ordne?	Ja:	Nei:
Funksjonalitet/kvalitet teller 25 %		
Inneholder produktet miljøskadelige/allergifremkallende stoffer	Ja:	Nei:
Hvis ja, hva slags stoffer inneholder arbeidstøyet		
Formål og funksjonelle KRAV	Kryss av	Svar her, er det ikke plass så henvis til hvor i deres tilbud denne dokumentasjonen står
Vask, hvor høy temperatur kan plaggene tåle		
Hvor mange vask tåler logoen/skriften		
Nytt arbeidstøy leveres etter størrelse i store forpakninger, ikke et og et plagg i en pose		
Logoen skal settes på tøyet før levering.		
Hvor stor krypprosent har tøyet etter vask		
Tøyet til helse- og kjøkkenpersonell osv. skal tåle 85°		
Ut fra tørketrommel skal tøyet være krøllfritt.		
Hvor mange vask tåler tøyet for at det fortsatt skal være slitesterkt		
Hvor mange vask tåler logoen/skriften		
Beskriv hvordan logoen legges på tøyet		
Hvilken EN-471 klasser er de forskjellige plagg godkjent for		

<i>Vi ønsker varedeklarasjon på plaggene skal være vedlagt tilbudet</i>		
<i>Merking synlighetstøy skal ikke gå ut over klassifiseringen</i>		
<i>Vi skal ikke betale for innpakking, merking på navn</i>		
<i>Det skal være med en god beskrivelse av alle typer mål osv. av tøyet med tilbudet</i>		
<i>I de fleste tilfeller må tøyet vaskes en eller to ganger før bruk. Kan dette unngås</i>	Ja:	Nei:
<i>Kan dere levere forskjellige beinlengder og armlengder i alle størrelser</i>	Ja:	Nei:
<i>Kan en få merket buksene til sykehjemmene med en fargekode, med en stripe i strikken, som sier hvilke størrelse den har.</i>	Ja:	Nei:
<i>Hvis Ja, er dette standard</i>	Ja:	Nei:
<i>Hvis det ikke kan leveres den størrelsen vi måtte trenge, er det en mulighet for å få sydd arbeidstøyet etter mål.</i>	Ja:	Nei:
<i>Vi ønsker noen ganger å prøve tøyet før kjøp, er dette mulig</i>	Ja:	Nei:
<i>Hvordan kan dette gjøres</i>		
<i>Kan dere reparere tøyet gratis</i>	Ja:	Nei:
<i>Hvis nei, hva vil det koste</i>		
<i>Materialretur: Returordninger for emballasje er et resultat av Norges offisielle miljøpolitikk. Har deres firma noen brukbare ordninger for materialretur.</i>	Ja:	Nei:
<i>Hvilken indeks brukes ved prisregulering</i>		
<i>Påslag. Alle varer som står i varekatalogen skal prises etter samme lest som vedlagte Excel ark når det bestilles fra denne. Påslagsprosenter</i>		
<i>Rabatter på Deres øvrige sortiment (utenom varekatalogen)</i>		%
<i>Vi ønsker fortløpende orientering om nye hensiktsmessige produkter, og tilsvarende produkter hvis det finnes billigere alternativer av like god kvalitet</i>		
<i>Vi ønsker å se kvaliteten på det som er tilbudt. Vi vil innkalle til et møte hvor vi vil se på kvaliteten av arbeidstøyet etter anbudsfristen. Kommer tilbake med dag og sted."</i>		

- (10) I vedlegg E **"Prisskjema Arbeidsklær"** skulle tilbyderne oppgi sine tilbudspriser. Skjemaet var på nesten fire sider.
- (11) Innen tilbudsfristen mottok innklagede fire tilbud, herunder ett tilbud fra Bekken & Strøm AS (heretter kalt klager) og ett tilbud fra Wenaas AS (heretter også kalt valgte leverandør). Fra valgte leverandørs **"prisskjema arbeidsklær"**, vedlegg E i konkurransegrunnlaget, hitsettes bare de rader hvor valgte leverandør hadde kommentarer knyttet til de produkter de tilbyr:

"Arbeidsklær	Statistikk kjøp 2008	[...]	Merknader
UFORET ARBEIDSTØY			
BUKSE EN 471 300G /OR/GR	3 422		Oransje / blå
[...]			
BUKSE M/KNEL. EN471	1 346		Oransje / blå

OR/GRØNN			
[...]			
BLUSE EN 471 300G OR/GR	4 500		Oransje / blå
[...]			
HÅNDV.OVERALL FLUOR. ORA/BLÅ	1611		Ikke håndverkslommer
[...]			
ANSIKTSMASKE M/STRIKK	441		selges i pk av 100
[...]			
BUKSE P/B 290G GRÅ/SVART	1 227		300 gr
[...]			
HELSEKITTEL M/KNEP.I HALS LYS/MØRK BLÅ	13 420		neo
FORET ARBEIDSTØY			
[...]			
JAKKE BLÅ/SVART PELSFORET	2300		Vattert
JAKKE PELSF. FLUORISER.	930		Vattert parkas
[...]			
KJ.DRESS PELSF. M/BELTE	3200		Uten belte, men strikk i livet.
[...]			
KJ.DRESS "FISKERN" LETTFORET SV/ORA	1 021		Oransje / blå
[...]			
PARKAS BLÅ/SVART PELSFORET	11 000		Vattert
PARKAS PELSF.	11 200		Vattert
BUKSE FLUOR. ORANGE/SVART VATTERT	747		Oransje / blå Overall
BUKSE VATTERT GUL/SVART FLUOR.	3 028		Overall
[...]			
JAKKE PROFIL FORET	1 800		avtagbare armer
[...]			
JAKKE ORANGE/SVART M/AVT.ERME	1 654		Oransje/blå. Faste armer
JAKKE GUL/SVART M/AVT.ERMER	5 567		Faste armer
KJ.DRESS VATTERT E-VERK GUL/SVART	1 984		Gul/grå
MELLOMPLAGG/FRITID			
[...]			
GENSER VILLMARK	1000		Nordsjø 100 % ull
[...]			
JAKKE SOFTSHELL EN471 GUL/SVART	15 982		Fleece med membran
[...]			

HANSKER			
HANSKE ENGANGS VINYL PUDDERFRI	302		Pudret
FOTTØY			
[...]			
FJELLSTØVEL E327	1 087		Verner M77
[...]			
JAKTSTØVEL	771		Verner M77
[...]			
SKOOVERTREKK LAV BLÅ	232		Selges i pk av 50
[...]			
STØVLETT U/VERN	1 007		Verner M77
[...]			
MILITÆR STØVLET UFORET	452		Verner M77
[...]			
VERNESKO SIP SVART/ORANSJE	5 800		Sort /gul
[...]			
REGNTØY O.L			
REGNJAKKE ORANGE/BLÅ	1 700		Oransje
REGNJAKKE GUL/SORT	2 773		Gul
ALLVÆRSJAKKE RØD/KOKS M/BISE	955		Oransje/Koks
REGNOVERALL ORANGE/BLÅ	972		Oransje
[...]			
VERNEUTSTYR			
SKOGSHUGGERHJELM G223	2 192		G2031A
HJELM A29SPR	383		A79
HJELM A69 div. farger	1450		A69R
[...]			
FALLSIKRING SPESIALTILPASSET	4 183		MA 60
[...]			
PROFILERINGSARTIKLER			
[...]			
HETTEJAKKE FLUOR. GUL KL.3	1 720		Fleece med membran
[...]			
TENNISSKJ.M/L.ARM GRÅ/MAR COOLMAX	1 231		Polo med glidelås
[...]			
LOGOER, PÅSATT PR. STYKK			
[...]			
OPPSTARTSKOSTNADER			Klisjekostnad
PÅSLAG BRODERING			oppstart brodering"

- (12) Innklagede avholdt et møte med Wenaas AS 7. september 2009. Av anskaffelsesprotokollen fremgår det at dette var et avklarings- og informasjonsmøte

hvor representanter fra alle kommunene deltok, og at "Alle var enige om at kvalitet og produkter som ble tilbudt inneholdt høy kvalitet og gruppen var enstemmig om valget av Wenaas."

- (13) Ved innklagedes brev 9. september 2009 ble klager meddelt valget av leverandør. Klagefrist på tildelingen var satt til 20. september 2009. Fra brevet siteres blant annet:

"Nedenfor følger en vurdering av de relative fordeler hos valgte tilbyder i forhold til dere på de enkelte tildelingskriteriene:

Pris (vektet 40 %): Den valgte tilbyder hadde best pris, dere ble nummer 2 på pris. Prisdifferansen mellom dere og vinner utgjorde 42,5%.

Funksjon og kvalitet (vektet 35 %): Dere ble vurdert marginalt bedre enn valgte tilbyder på dette kriteriet. Differansen mellom dere og vinner utgjorde 15% i deres favør.

Leveringstid (vektet 25 %): Dere ble vurdert som noe bedre med valgte tilbyder. Differansen mellom dere og vinner utgjorde 11% i deres favør.

Det var lite som skilte dere og vinnende tilbyder på de kvalitative tildelingskriteriene, og pris ble derfor utslagsgivende for vårt valg. Dermed ble tilbud fra ovennevnte leverandør vurdert som det økonomisk mest fordelaktige, og det er vår hensikt å inngå kontrakt med denne leverandøren."

- (14) Innklagede mottok et brev fra klager 16. september 2009, hvor følgende fremgår:

"Med en prisdifferanse på utrolige 42,5 % er det helt åpenbart at dette ikke dreier seg om sammenlignbare produkter.

På denne bakgrunn ber vi om innsyn i tilbudet fra Wenaas med en nærmere redegjørelse for sammenligningsgrunnlaget. Dersom vi ikke mottar en tilfredsstillende redegjørelse fra Dem innen 1/10-2009, oversender vi saken til KOFA."

- (15) Innklagede opprettholdt tildelingsbeslutningen i brev til klager 24. september 2009, hvor en sladdet versjon av valgte leverandørs tilbud var vedlagt. I brevet ble deler av innholdet i tildelingsmeddelelsen gjengitt på ny, og innklagede skrev videre:

"I konkurransegrunnlaget ble det benyttet statistikk fra dere fra 2008. Bekken & Strøm har vært IINR sin leverandør de siste 4 år, slik at kommunene kjenner godt til deres kvalitet og produkter. I denne anbudsprosessen har det vært tett samarbeid mellom fagansvarlige fra hver av de 6 kommunene som sammen har laget kravspesifikasjon, stått for evaluering og beslutning av valg av leverandør.

Utifra tildelingskriteriene (se nedenfor) som er gjort kjent i konkurransegrunnlaget, er det det økonomisk mest fordelaktige tilbud som velges etter en totalvurdering. Totalvurderingen består i at vi har gjort en forholdskalkulasjon av resultat ved vektingen sammen med resultatet deres i forhold til vinner av konkurransen.

I deres tilfelle ble dette forholdstallet -9, altså veide deres positive score på funksjonalitet/kvalitet og leveringstid litt for lite i forhold til de gode prisene fra Wenaas AS.

[...]

Resultatet ble etter tilbudsåpningen at Wenaas AS ble nr. 1 av konkurransen.

IINR valgte derfor å sammen med faggruppene, bestående av 12 stk fra alle kommuner, å besøke Wenaas for å teste produkter og kvalitet på tilbudte volumprodukter, da prisen var meget utslagsgivende i vårt valg.

Da faggruppens representanter kjenner deres produkter fra før kunne de klart si om de tilbudte produkter var bedre eller dårlige. IINR utarbeidet også et detaljert prisskjema som lå ved konkurransegrunnlaget slik at alle tilbydere skulle kunne bruke denne for å tilby produkter av tilnærmet lik kvalitet som det vi har i dag. Etter møte hos Wenaas, besluttet faggruppen enstemmig at kvaliteten var like bra om ikke bedre (spesielt på passform) på noen av produktene, og de sluttet opp om at vinner av konkurransen ble Wenaas AS.

Et par eksempler er logo og trykking der dere var nesten dobbelt så dyre i pris som Wenaas AS, dette trakk også opp prisdifferansen. På de fleste volumproduktene hadde Wenaas AS lagt inn meget lave priser, og etter kvalitetssjekk hos Wenaas AS hadde ikke dette gått ut over kvaliteten. ”

- (16) Klager opprettholdt sin klage i e-post til innklagede 5. oktober 2009, og ba samtidig om at konkurransen ble utlyst på ny med korrekt informasjon. Fra brevet siteres:

”Vi takker for mottatt svar på vår klage. Etter vårt syn, er tildelingen skjedd på feil grunnlag. En rekke av de produktene dere har valgt er ikke, som det hevdes, av tilnærmet lik kvalitet, type og farge som de forespurte. Dere har gått ut med en spesifisert produktbeskrivelse, i noen tilfeller også med opplysning om farge og fabrikkat. Da må man, som tilbyder, kunne forutsette at det faktisk er tilsvarende produkter man skal tilby. Dette har ikke skjedd, og av en hel rekke eksempler nevner vi følgende:

Forespurt art:

Jakke **softshell** EN 471 gul/svart
Hanske **Tegera** geit m/borrelås
Hanske engangs vinyl, **pudderfri**
Fjellstøvel, E 327

[...]

Valgt art:

Fleecejakke med membran
En helt ordinær monteringshanske
Pudret hanske
Marsjstøvel

Vi mener våre eksempler underbygger påstanden om at de valgte produktene i mange tilfelle overhodet ikke samsvarer med de forespurte. De valgte produktene er av en helt annen kvalitet og utførelse enn de man konkret ber om tilbud på. Basert på dette, ville vårt tilbud ligget lang lavere i pris dersom vi hadde blitt orientert om at den informasjonen De selv oppgir ikke skulle vektlegges. Eksempelene hvor det er valgt andre farger enn de forespurte, er tatt med fordi de valgte fargekombinasjonene ville gitt oss mulighet til å benytte Østen-produserte varer til langt lavere priser. ”

- (17) Innklagede opprettholdt sin avgjørelse i brev 12. oktober 2009.
- (18) Kontrakt med valgte leverandør ble inngått 14. oktober 2009.
- (19) Fra anskaffelsesprotokollen, datert 14. oktober 2010, fremgår det at kontrakten hadde en anslått verdi på ca 2 840 000 kroner.

- (20) Saken ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser ved brev 20. oktober 2009.

Anførsler:

Klagers anførsler:

- (21) Klager anfører at innklagede i stor grad har fraveket spesifikasjonene som er angitt i konkurransegrunnlaget ved valg av tilbyder, da man har valgt produkter som ikke er av tilnærmet lik kvalitet og utførelse som det var bedt om. De kvalitetskrav innklagede selv har satt, er således ikke oppfylt og konkurransen må derfor utlyses på ny.

Innklagedes anførsler:

- (22) Innklagede forstår klagen slik at det anføres at valgte leverandør ikke oppfyller de minstekrav som er satt i konkurransegrunnlaget, og således skulle ha vært avvist. Innklagede anfører at det ikke er grunnlag for avvisning, da valgte leverandør oppfyller de krav som er satt til leveransen i konkurransegrunnlaget. IINR hadde de siste fire årene før den aktuelle konkurransen hatt Bekken & Strøm AS som leverandør til kommunene. Ved gjennomføringen av den aktuelle konkurransen ble statistikken for 2008 benyttet i prisskjemaet. Statistikken var kun ment som et estimat over kommende innkjøp og som illustrasjon av hvilke type produkter og hvilke volum man har hatt tidligere. Dette ble gjort for å gi forutberegnelighet i konkurransen og sikre at tilbyderne fikk konkurrere på like vilkår. IINR har ikke forpliktet seg til innkjøp av et bestemt volum. Det fremkommer ikke av kravspesifikasjonen at IINR skal ha helt identiske produkter som man kjøpte fra tidligere leverandør, men at man ønsker produkter av tilnærmet lik farge, type og kvalitet. Henvisningen i prisskjemaet til de produktene som IINR-kommunene tidligere har kjøpt, kan naturligvis ikke forstås som et krav om at det kun er disse produktene som kan leveres, da dette ville ha vært i strid med regelverket om offentlige anskaffelser.

Klagenemndas vurdering:

- (23) Klager har deltatt i konkurransen og har saklig klageinteresse, jf. forskrift 15. november 2002 nr. 1288 om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6, andre ledd. Klagen er rettidig. Anskaffelsen gjelder kjøp av varer, og følger etter sin opplyste verdi lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser og forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser del I og III, jf. forskriften § 2-1 (4), jf. 2-2 (1).
- (24) Klagenemnda forstår klager slik at det anføres at valgte leverandørs tilbud ikke oppfyller kravene i kravspesifikasjonen, og således skulle vært avvist.
- (25) Av forskriften § 20-13 første ledd bokstav d følger det at et tilbud skal avvises når "*det inneholder vesentlige avvik fra kravspesifikasjonene i [...] konkurransegrunnlaget*". I klagenemndas avgjørelse 2008/58 (premiss 46) uttales det følgende om bestemmelsen:

"Ved vurderingen av om avviket er vesentlig må det ses hen til blant annet hvor stort avviket er, hvor viktig forholdet det avvikes fra er, og i hvilken grad et avvik vil kunne forrykke konkurransen. Der oppdragsgiver uttrykkelig har benevnt et forhold som et minstekrav, vil vilkåret i hvert fall som et klart utgangspunkt være oppfylt."

- (26) Spørsmålet blir således om valgte leverandørs tilbud inneholdt "*vesentlige avvik*" fra kravspesifikasjonen, slik at det skulle ha vært avvist i medhold av § 20-13 første ledd bokstav d.
- (27) For å vurdere dette spørsmålet, må det først tas stilling til hva som anses som kravspesifikasjon i denne konkurransen. Av konkurransegrunnlaget punkt 1.3 fremgår det at "*Leveransen omfatter levering av arbeidsklær i henhold til vedlagte spesifikasjoner*". Det blir ikke nærmere presisert hvilke spesifikasjoner det her henvises til, og det uttales heller ikke noe konkret om hvilke type arbeidsklær det er tale om, eller i hvilke kommunale enheter arbeidsklærne skal benyttes. Av konkurransegrunnlaget punkt 6.2 fremgår det imidlertid at tildelingskriteriene "*Funksjonalitet/kvalitet*" og "*Leveringstid*" ville bli evaluert på bakgrunn av "*spørsmålsskjema/kravspesifikasjon*" i vedlegg D og at kriteriet pris ville bli evaluert på bakgrunn av prisskjemaet i vedlegg E. Vedlegg D er gjengitt i premiss (9) og vedlegg E er delvis gjengitt i premiss (11).
- (28) I vedlegg D stilles en rekke spørsmål til tilbyderne vedrørende blant annet levering av varene og kvaliteten på produktene. Det stilles få absolutte krav til produktene. De kravene som stilles, er blant annet at "*Logoen skal settes på tøyet før levering.*", at innklagede ikke skal "*betale for innpakking, merking på navn*" og at "*Ut fra tørketrommel skal tøyet være krøllfritt*". Det gis heller ikke her en beskrivelse av hvilke plagg innklagede ønsker å kjøpe, men det stilles mer generelle krav til ytelsen, og det stilles spørsmål vedrørende den generelle kvaliteten på plaggene og produksjonen. Det fremgår imidlertid at det skal anskaffes klær til "*helse- og kjøkkenpersonell*" og "*bukse[r] til sykehjem[...]*", uten at dette er presisert nærmere.
- (29) Vedlegg E er et Excel-ark med et prisskjema. Skjemaet oppgir hvilke plagg som ble kjøpt i 2008 og kjøpsstatistikken for samme år. Under kolonnen "*Arbeidsklær*" er det presentert en liste med en detaljert beskrivelse av forskjellige typer arbeidsklær under overskrifter som "*UFORET ARBEIDSTØY*", "*FORET ARBEIDSTØY*" og "*MELLOMPLAGG/FRITID*". Skjemaet, som er på fire sider, gir en meget grundig beskrivelse av hvilke klær innklagede har kjøpt tidligere, og det fremstår som om innklagede ønsker å fortsette å kjøpe klær som vil dekke ulike behov for forskjellige yrkesgrupper som arbeider i kommunen. Det vises til at det blant annet etterspørres "*BUKSE EN 471 300G OR/GR*", "*FJELLSTØVEL E327*" og "*HELSEKITTEL M/KNEP. I HALS LYS/MØRK BLÅ*".
- (30) Det er således i vedlegg E at det gis en nærmere beskrivelse av hvilke arbeidsklær det er innklagede har eller har hatt behov for. Det er i dette skjemaet tilbyderne skulle oppgi sine tilbudspriser. Det vises i den sammenheng til punkt 6.3 i konkurransegrunnlaget hvor det fremgår at tilbudet skal baseres på "*[n]ettopriser per prisenhet i henhold til vedlagt kravspesifikasjon*". Da vedlegg D ikke inneholder rubrikker hvor priser på arbeidsklærne kan oppgis, og det fremgår av vedlegget at "*[a]lle varer som står i varekatalogen skal prises etter samme lest som vedlagte Excel ark når det bestilles fra denne*", taler dette for at også vedlegg E er en del av kravspesifikasjonene.
- (31) Man må altså se vedlegg D og E i sammenheng for å få oversikt over hvilken type arbeidstøy det er innklagede ønsker å anskaffe. På denne bakgrunn anser klagenemnda at både vedlegg D "*KRAVSPESIFIKASJON*" og vedlegg E "*Prisskjema Arbeidsklær*" er en del av kravspesifikasjonen.

- (32) Det neste spørsmålet blir således om valgte leverandørs tilbud inneholdt "vesentlige avvik" fra kravspesifikasjonen i konkurransegrunnlagets vedlegg D og E.
- (33) Klagenemnda har i sak 2009/254 blant annet uttalt at *"Hvorvidt et tilbud oppfyller kravspesifikasjonen, eller om eventuelle avvik må betraktes som vesentlige, vil langt på vei være innenfor det innkjøpsfaglige skjønn som klagenemnda vil være forsiktige med å overprøve."* Klagenemnda kan bare prøve om vurderingen er basert på riktig faktisk grunnlag, om den er usaklig eller uforsvarlig, eller om den er i strid med de grunnleggende prinsippene i loven § 5.
- (34) Av valgte leverandørs prisskjema, vedlegg E i konkurransegrunnlaget, fremgår det at valgte leverandør har gitt tilbud på samtlige av de opplistede arbeidsklærne, og at det for noen av produktene er visse variasjoner i forhold til innklagedes angivelse av det som ble kjøpt inn i 2008. Dette kommer blant annet til uttrykk ved at det i noen tilfeller tilbys en annen farge enn den som var angitt av innklagede, eller at det er tilbudt klær som er vatterte i stedet for pelsforet, slik som angitt av innklagede. Det vises i den forbindelse til at innklagede, i konkurransegrunnlaget vedlegg D, oppgav at *"[v]i ønsker fortløpende orientering om nye hensiktsmessige produkter, og tilsvarende produkter hvis det finnes billigere alternativer av like god kvalitet"*. Ved vurderingen av tilbudet, har innklagede lagt til grunn at valgte leverandør oppfyller alle krav som er stilt i konkurransegrunnlaget, herunder at de tilbudte produkter oppfyller kravspesifikasjonen. Innklagede viser i den forbindelse til at listen av arbeidsklær i vedlegg E var en statistikk over innkjøpte klær i 2008, og at den bare var ment som illustrasjon av hvilke type produkter innklagede hadde hatt behov for og kjøpt tidligere. Dette er også uttalt i innklagedes brev til klager 24. september 2009, hvor det sies at *"IINR utarbeidet også et detaljert prisskjema som lå ved konkurransegrunnlaget slik at alle tilbydere skulle kunne bruke denne for å tilby produkter av tilnærmet lik kvalitet som det vi har i dag."* Dette illustrerer at innklagede ikke var bundet av listen over arbeidsklær som fremkommer av vedlegg E.
- (35) Etter klagenemndas syn viser ovenstående at innklagede har foretatt en konkret vurdering av hvorvidt valgte leverandørs tilbud tilfredsstiller kravene i konkurransegrunnlaget, herunder kravspesifikasjonen. Nemnda kan ikke se at vurderingen er basert på uriktig faktisk grunnlag, at den er usaklig eller uforsvarlig, eller at den for øvrig er i strid med de grunnleggende prinsippene i loven § 5. Ut over dette vil klagenemnda ikke overprøve innklagedes innkjøpsfaglige vurdering av hvorvidt valgte leverandørs tilbud oppfyller kravspesifikasjonen. Det foreligger således ikke grunnlag for at valgte leverandørs tilbud skulle ha vært avvist fra konkurransen etter forskriften § 20-13 første ledd bokstav d, og klagers anførsel har ikke ført frem.

Konklusjon:

Sørum kommune har ikke brutt regelverket for offentlige anskaffelser.

For klagenemnda,
4. oktober 2010

Andreas Wahl